

6(15) 2007

BIULETYN

Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie

DIAKONIA KOŚCIOŁA POMAGA

17 tysięcy złotych otrzymała w bieżącym roku Diakonia Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP z Biura Polityki Społecznej Miasta Stołecznego Warszawy na realizację programu „Działania socjalno-pomocowe na rzecz osób i rodzin zagrożonych marginalizacją społeczną - pozyskiwanie i dystrybucja darów rzeczowych i żywnościowych”. Program obejmuje 100 podopiecznych Diakonii. Skierowany jest do rodzin oraz osób przewlekle chorych i niepełnosprawnych.

Aby otrzymać dotację, która stanowi 80% kosztów projektu, Diakonia Kościoła musiała z środków własnych wyłożyć kwotę 4.750 złotych. Środki finansowe zostały przekazane w dwóch transzach: 8 i 9 tysięcy złotych. Przyznane środki Diakonia musi wykorzystać do końca 2007 roku. Umowa zawarta z Miastem zobowiązuje również Diakonię do prowadzenia odrębnej księgowości dotyczącej realizacji projektu, poddania się kontroli ze strony Miasta zakończonej protokołem, oraz szczegółowego rozliczenia poszczególnych transz i całego projektu. Dotację spożytkowano na zakup żywności, środków czystości, pieluch dla niemowląt i małych dzieci, odżywek bezglutenowych dla dzieci oraz środków pielęgnacyjnych. Rozdano również podręczniki i przybory szkolne dla 60 dzieci.

Program realizowany jest przez etatową pracownicę socjalną oraz 20 wolontariuszy Diakonii parafialnej, wśród których znajduje się m.in. farmaceutka, lekarze, psycholog, pielęgniarka, pedagogzy, księgowa i prawnik.

SPIS TREŚCI

Diakonia udziela pomocy	1
Opracowanie najnowszej historii Kościoła	2
Studenci teologii na praktykach ...	2
Warsztaty chórálne w Istebnej ...	3
Zakończyło się XIII Forum Inteligencji Ewangelickiej	4-5
Jesienne Ogólne Zebranie Zboru	5
Luter - polska premiera kinowa ...	6
Rozbudowa Domu Opieki	6
Wakacje dzieci w Mikołajkach	7
Informacje stałe	8

OPRACOWANIE NAJNOWSZEJ HISTORII KOŚCIOŁA

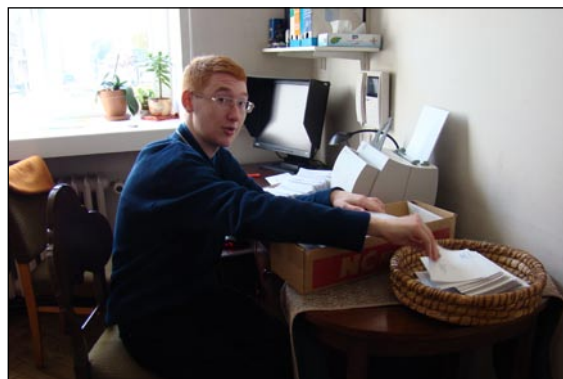

Synod naszego Kościoła w kwietniu 2007 r. w Warszawie podjął m.in. uchwałę upoważniającą Konsystorz do spowodowania opracowania historii Kościoła ewangelicko-reformowanego w Polsce w latach 1945-1989. 27 sierpnia 2007 r. dr Konrad Białecki rozpoczął zbieranie materiałów do tej pracy w Bibliotece Synodu. Na fotografii - historyk z Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu w rozmowie z Biskupem Kościoła ks. Markiem Izdebskim, Aleksandrą Sękowską i emerytowanym bpem ks. Zdzisławem Trandą. Fot. Archiwum Biblioteki Synodu

STUDENCI TEOLOGII NA PRAKTYKACH

Ewa Jelinek, studentka IV roku teologii Chrześcijańskiej Akademii Teologicznej, odbywa praktyki studenckie w Warszawie. Przez trzy tygodnie września pracuje w Bibliotece Synodu. Planowana jest również tygodniowa praktyka w redakcji „Jednoty”. Z kolei Damian Lemański, student III roku, przez cztery tygodnie pomaga w kancelarii stołecznej parafii.

Praktyki studentów teologii w Warszawie stanowią część obowiązkowych 4 miesięcy praktyk, jakie muszą oni zgodnie z regulaminem odbyć podczas całego toku studiów. Termin i miejsce odbywania praktyk jest uzgadnianie przez studentów z ich opiekunem z ramienia Konsystorza Kościoła. Obecnie tę funkcję pełni ks. bp Marek Izdebski.

WARSZTATY CHÓRALNE W ISTEBNIEJ

Chór Kameralny Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Warszawie wrócił z corocznych warsztatów muzycznych. Odbływały się one od 6 do 16 sierpnia w Istebnej, malowniczej wsi w Beskidzie Śląskim. Gościny użyczyła parafia ewangelicko-augsburska ks. Alfreda Stańka. Oprócz prób całościowych i ćwiczenia wielu nowych utworów, dyrygent ćwiczył indywidualnie z każdym chórzystą, poprawiając emisję głosu czy też w ensembalach, tworząc tym samym małe zespoły śpiewacze. Na koniec warsztatów chór koncertował w Istebnej, Wiśle-Centrum i Wiśle-Głębcie.

Podczas tegorocznego wyjazdu w sopranach śpiewały: Magdalena Flaga-Łuczkiwicz, Iwonna Jędrych-Szynka, Maria Natorska i Anita Sobańska; w altach: Magdalena Hruszwicka, Justyna Orlikowska oraz Irena Scholl; w tenorach: Mateusz Konopka i Emil Ławecki; a w basach: Antoni Grycz, Marek Nikodem, Franciszek Pietrucha i Wojciech Wittlieb. Każdego dnia poranną rytmikę prowadziła Magda Hruszwicka, żona dyrygenta. Oprócz codziennych zajęć, były też wykłady, czy to z teorii i historii muzyki, czy też dotyczące głosu i śpiewania z biologicznego punktu widzenia. Chórzysci mieli też chwile odpoczynku. Można było wtedy rozkoszować się piękną przyrodą i zwiedzić okolicę.

Co roku uwieńczeniem warsztatowych wyjazdów są koncerty. Pierwszy koncert zespół zaśpiewał u gospodarzy 11 sierpnia. Mały kościółek, dobra akustyka i wzruszona publiczność nastroiły pozytywnie do dalszego działania. Następny koncert 12 sierpnia odbył się w kościele ewangelickim w Wiśle-Centrum, a ostatni, już na koniec warsztatów, 15 sierpnia, w Wiśle-Głębcie w parafii rzymskokatolickiej. Chórzysci śpiewali m.in. utwory Buxtehudego, Prucella, Zieleńskiego, anonimy polskie z XVII w. i chorał gregoriański.

Warsztaty są wyjątkowym czasem, niosącym ze sobą odizolowanie od świata i codziennych spraw. Można wtedy skupić się tylko na śpiewaniu. Dlatego też jest tak wartościowym doświadczeniem, dzięki któremu na swojej drodze do doskonałości śpiewaczej można się bardzo rozwinąć. Podczas warsztatów ludzie śpiewający razem w chórze, stają się naprawdę do siebie bliscy, bo łączą ich nie tylko śpiew.

ZAKOŃCZYŁO SIĘ XIII FORUM INTELIGENCJI EWANGELICKIEJ

W dniach 13-16 września 2007 r. w Krakowie obradowało XIII Forum Inteligencji Ewangelickiej. Towarzyszyły mu obchody 450-lecia istnienia parafii ewangelickiej w tym mieście. Kościół Ewangelicko-Reformowany reprezentowany był m.in. przez: ks. bpa Marka Izdebskiego, prof. Jarosława Świderskiego, dra Rafała Leszczyńskiego i ks. bpa seniora Zdzisława Trandę.

Forum odbywające się w dużym ośrodku miejskim, w przeciwieństwie do sesji w „kameralnym” Jaworniku, wyróżnia się bardziej uroczystą formą i większym wysiłkiem organizatorów, zwłaszcza, gdy chcą mu zapewnić tak wspaniałą, jak w Krakowie, oprawę kulturalną.

Najważniejszymi wydarzeniami tegorocznego Forum były chronologicznie: wycieczka śladami protestanckiej obecności w Krakowie, uroczyste otwarcie obrad w Collegium Novum Uniwersytetu Jagiellońskiego z udziałem Rektora Uczelni oraz Prezydenta Krakowa, 5 sesji naukowych (łącznie ok. 15 referatów z dyskusjami), w tym m.in. o 450-leciu krakowskiego ewangelicyzmu, o stanie ekumenii, o szkolnictwie ewangelickim w obecnej Polsce, trzy koncerty, młodzie

W KARKOWIE

żowy teatr, wycieczka po Kazimierzu, wystawa z dzieł krakowskiej parafii.

Uczestnicząca w XIII Forum kilkunastoosobowa grupa warszawskich reformowanych była zauważalna praktycznie wszędzie. Kazanie ks. bpa Marka Izdebskiego, referat dra Rafała Leszczyńskiego, wielokrotnie cytowane wystąpienie Marty Borkowskiej i ok. 10 innych naszych głosów w dyskusjach, ojcowskie kierowanie obradujących na właściwe tory przez ks. bpa seniora Zdzisława Trandę i wreszcie intensywne dyskusje kularowe na spacerach i w kawiarenkach (wobec braku czasu na dyskusje oficjalne) - wszystko to składało się na najcenniejszy dorobek Forum. A było nim sformułowanie stanowisk w sprawie wykorzystywania mass mediów, w sprawie szkolnych programów widzianych oczyma protestantów i w najważniejszej dla nas sprawie, uświadamianiaspołecznościom ludzi wierzących zmian zachodzących we współczesnym języku pojęć, którymi chcemy i powinniśmy wyrażać istotne prawdy.

Uczestnicy spotkania rozjechali się w przekonaniu, że jeśli tylko uda się zachować stare przyjaźnie i umocnić nowe znajomości - czas poświęcony XIII Forum nigdy nie okaże się zmarnowany.

ZEBRANIE OGÓLNE ZBORU

**Kolegium Kościelne informuje,
że jesienne Ogólne Zebranie Zboru
odbędzie się**

**25 listopada 2007 r. o godz. 13.00
(po nabożeństwie) w sali parafialnej.**

Przypominamy, że czynne prawo wyborcze
mają członkowie Zboru,
którzy na bieżąco opłacają składki parafialne.

„LUTER” - POLSKA PREMIERA KINOWA

„Luter” to film zrealizowany z rozmachem, który ukazuje postać niemieckiego reformatora jako człowieka z krwi i kości, pozwala skupić się na jego dylematach i prześledzić zmagania ze skostniałą i skorumpowaną instytucją Kościoła. Umożliwia sięgnięcie do korzeni luteranizmu jako wyznania i pomaga zrozumieć jego znaczenie dzisiaj. Pomimo pozytywnych recenzji, do tej pory film nie trafił na Polskie ekrany ani do wypożyczalni. Niedostępny drogą legalną, krąży w drugim obiegu. Pierwszy pokaz kinowy odbył się 21 września o godz. 19.30 w kinie „Muranów” w Warszawie.

Akcja filmu toczy się poczynając od wstąpienia Marcina Lutra do klasztoru augustianów aż do przedłożenia cesarzowi Wyznania Augsburskiego w 1530 r. Luter poprzez osobiste spotkanie z Bogiem doświadcza wewnętrznej przemiany. Jako zakonnik studiuje Pismo Święte i pod jego wpływem dostrzega hipokryzję swojego Kościoła. Zacerpnawszy siłę z bezpośrednich konfrontacji ze Stwórcą, stanowczo sprzeciwia się praktykom Kościoła i spisuje 95 tez. Pomimo surowych konsekwencji, niezachwianie stoi przy Bogu i objawionej Prawdzie. Rozpoczyna ruch reformacyjny na europejską skalę. Pokaz kinowy w „Muranowie” zappełnił salę projekcyjną po brzegi. Wśród oficjalnych gości znaleźli się biskupi: Kościoła Ewangelicko-Augsburskiego z ks. bp. Januszem Jaguckim na czele, Kościoła Ewangelicko-Reformowanego ks. bp Marek Izdebski, Kościoła ewangelicko-metodystycznego ks. bp Edward Puślecki. Po premierze odbył się krótki panel dyskusyjny na temat filmu z udziałem: ks. Piotra Gasia z Kościoła luteranckiego, Ewy Józwiak z naszego Kościoła oraz ks. Wiesława Dawidowskiego, augustianina. Panel poprowadził ks. Ireneusz Lukas. Od dnia pokazu kinowego film dostępny będzie na DVD. Dystrybutorem filmu w Polsce jest Wydawnictwo WARTO Centrum Misji i Ewangelizacji.

Film LUTHER. Reżyseria Eric Till. Obsada: Alfred Molina - Johan Tetzel, Uwe Ochsenknecht - Papież Leon X, Peter Ustinov – książę Fryderyk, Joseph Fiennes - Marcin Luter, Marco Hofschneider – Urlick, Claire Cox - Katharine von Bora, Mathieu Carriere - Kardynał Kajetan, Bruno Ganz - Johann von Staupitz, Jonathan Firth - Girolamo Aleandro, Benjamin Sadler - Georg Spalatin. Więcej informacji i zwiastun filmu na: www.luter.pl

ROZBUDOWA DOMU OPIEKI

12 września 2007 r. podczas roboczego spotkania Agnieszka Kręglewska-Biernacka, Krystyna Lindenberg, Andrzej Januszko rozmawiali o postępach w pracach przygotowawczych do budowy nowego budynku domu opieki w Józefowie.

W spotkaniu wziął udział również Krzysztof Tranda, doradzący w sprawach architektonicznych. Gotowy już jest projekt obiektu, na który archi-

tekt Andrzej Brągiel wniósł wymagane przez Parafię poprawki. Zgromadzona dokumentacja zostanie złożona w Wydziale Architektury w Otwocku. Urzędnicy mają 65 dni na ustosunkowanie się do projektu i wydanie pozwolenia na budowę, nie wiadomo jednak, czy uda się je otrzymać w tak krótkim czasie. Inwestor - Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie - po otrzymaniu pozwolenia przeprowadzi przetarg, w wyniku którego zostanie wyłoniona firma wykonawcza.

KURS KATECHETYCZNY W MIKOŁAJKACH

Lekcje religii, gry i zabawy, wspólny śpiew, plażowanie, zwiedzanie i wiele innych atrakcji czekało na dzieci na koloniach katechetyczno-rowerowych w Mikołajkach. Wakacje dla dzieci w dniach 7-27 sierpnia 2007 r. zorganizowała Komisja Katechetyczna naszego Kościoła.

Dzieci brały udział w lekcjach religii i uczestniczyły w niedzielnych nabożeństwach w kościele ewangelicko-augsburskim w Mikołajkach. Była też codzienna modlitwa. Sporo było zwiedzania: kościoła ewangelicko-augsburskiego w Szczytnie, portu żeglarskiego, rynku, Muzeum Reformacji Polskiej w Mikołajkach. Dzieci na przywiezionych z domu rowerach wybrały się do Popielna, do Galindii, gdzie zwiedziły muzeum Tysiąclecia Plemienia Galindów (skansen, bursztynową komnatę, rzeźby, stylizowane wnętrza). Du-

żym przedsięwzięciem była wycieczka rowerowa trasą: Mikołajki - Wierzba - Ruciane-Nida - Iznota - Mikołajki oraz rowerowe wyprawy po Mazurskim Parku Krajobrazowym.

Koloniści pojechali też na dwie wycieczki autokarowe. Podczas pierwszej pojechali trasą: Mikołajki - Św. Lipka - Reszel - Kętrzyn - Gierłoż - Mikołajki. Zwiedzili: w Świętej Lipce barokową bazylikę rzymskokatolicką i wysłuchali prezentacji organowej, w Reszlu - zamek, wieżę i piwnice z dybami; w Kętrzynie - kościoły katolicki i luterński. Byli też w Gierłożu w kwaterze Hitlera. Druga wycieczka autokarowa wiodła trasą: Mikołajki - Ryn - Giżycko - Kruklanki - Puszcza Borecka - Mikołajki. W programie znalazło się zwiedzanie: w Rynie - gotyckiego zamku z XIV w.; w Giżycku - twierdzy Boyen; w Kruklankach - kościoła greckokatolickiego; w Puszczy Boreckiej - wioski indiańskiej, w której dzieci poznały gry indiańskie, m.in.: rzut kółkiem na „róg bizona”, strzelanie z łuku. Był też rejs statkiem „Odylia” po Jeziorze Mikołajskim i Śniardwach.

W ramach zajęć rekreacyjno-sportowych dzieci pływały kajakami i rowerami wodnymi po Jeziorze Mikołajskim. Czas urozmaicały wieczorne ogniska, dyskoteki, bal przebierańców. Była też nauka „Capoeiry” (sztuki walki połączonej z tańcem), mecze piłki siatkowej i nożnej, turniej tenisa stołowego, badminton, koszykówka, wyścigi kajakowe oraz gry zespołowe. Opiekunowie zapewnili dzieciom również zajęcia manualno-plastyczne. Była budowa zamków z piasku na plaży, konkursy plastyczne: „Pocztówka z Mikołajek”, ilustracja Psalmu 104, wyklejanie statków z zapalek. W bogatym programie kursu katechetycznego znalazły się: randka w ciemno oraz wybory miss i mistera kolonii (prowadzone przez najstarsze uczestniczki kolonii), zajęcia z orientacji terenowej i wiedzy o Mikołajkach oraz zwiedzanych miejscach, nauka języka angielskiego i migowego, pogadanki na temat bezpieczeństwa w lesie i nad wodą oraz bezpiecznego poruszania się po mieście i po drogach w zwartej kolumnie, a także bezpiecznej jazdy na rowerze.

W koloniach wzięło udział 31 dzieci: 17 z naszego Kościoła (5 z parafii warszawskiej), 6 z Kościoła ewangelicko-augsburskiego i 8 z Kościoła rzymskokatolickiego. Opiekę sprawowali: Daria Nowak i Magdalena Grajner z Zelowa, Mateusz Chmiel z Wisły, Krzysztof Piechocki z Konina oraz Jason Blean i Hanna Tranda z Warszawy.

Parafia Ewangelicko-Reformowana

00-145 Warszawa, Al. Solidarności 76a;

kancelaria jest czynna w dni robocze w godz. 9⁰⁰-15⁰⁰ oraz w niedziele po nabożeństwie;

tel./fax 022 831-23-83 lub 636-99-45;

nr konta: 58 1060 0076 0000 4016 5000 2831

e-mail: proboszcz@reformowani.org.pl; administrator@reformowani.org.pl

strona internetowa: www.reformowani.org.pl

Diakonia Parafii Warszawskiej

pełni dyżur w domu parafialnym w środy w godz. 11⁰⁰-13⁰⁰ oraz w niedziele po nabożeństwie;

nr konta: 06 1060 0076 0000 3200 0087 9999

Cmentarz Ewangelicko-Reformowany

w Warszawie przy ul. Żytniej 42 otwarty jest codziennie w godz. 8⁰⁰-18⁰⁰,

a w porze jesienno-zimowej do zmroku; kancelaria jest czynna od wtorku do piątku w godz. 10⁰⁰-16⁰⁰ oraz w soboty i niedziele w godz. 12⁰⁰-15⁰⁰; tel. 022 632-03-30.

Chór Kameralny Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w Warszawie

odbywa próby w domu parafialnym we wtorki i piątki od godz. 18⁰⁰.

Dom Opieki „Betania”

05-420 Józefów, ul. W. Sikorskiego 121; tel. 022 789-23-04;

nr konta Fundacji „Betania”: – 80 1240 1037 1111 0010 0142 7146

Biuro Konsystorza Kościoła Ewangelicko-Reformowanego w RP

mieści się w domu parafialnym i jest czynne w dni robocze w godz. 9⁰⁰-15⁰⁰;

tel. 022 831-45-22, fax 022 831-08-27

nr konta: 17 1240 1066 1111 0000 0005 9398

e-mail: reformowani@reformowani.pl, strona internetowa: www.reformowani.pl

Biblioteka Synodu

mieści się w budynku kościoła przy Al. Solidarności 74 (wejście od zakrystii)

i jest czynna w poniedziałki w godz. 13⁰⁰-18⁰⁰, oraz od wtorku do piątku w godz. 10⁰⁰-15⁰⁰;

tel. 022 831-34-08

e-mail: biblsyn@reformowani.pl

Wizyta po uprzednim ustaleniu telefonicznym.

Redakcja „Jednoty”

mieści się w domu parafialnym; tel. 022 636-99-13

nr konta: 81 1020 1013 0000 0102 0126 2302

e-mail: jednota@jednota.pl, strona internetowa: www.jednota.pl

W okresie jesienno-zimowym od 1 listopada niedzielne nabożeństwa w kościele przy Al. Solidarności 74 rozpoczynają się o godz. 11⁰⁰, a od pierwszej niedzieli po Wielkanocy o godz. 10⁰⁰.

Wydawca: Kolegium Kościelne Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie

Adres Redakcji: Al. Solidarności 76a, 00-145 Warszawa, tel./fax 022 831-23-83 lub 022 636-99-45

Sekretarz Biuletynu: Ewa Józwiak

e-mail: proboszcz@reformowani.org.pl; administrator@reformowani.org.pl

strona internetowa: www.reformowani.org.pl

Skład i druk: Parafia Ewangelicko-Reformowana w Warszawie

Zeszyt finansowany ze środków Parafii Ewangelicko-Reformowanej w Warszawie